

«Күншуақ» бөбекжай-бақшасы»

**№ 11 «Жұлдыз» ортаңғы тобының
Ата-аналармен жұмыс бағыты**

Тәрбиешілер: Абдыкова А.Т
Таухабаева И.М

2025-2026 оқу жылы

«Бекітемін»
«Құншұар» жобасының МКҚК
менгерушісі: Ж.А.Курманова

№ 11 «Жұлдыз» ортаңғы тобының 2025-2026 оқу жылына арналған ата-аналармен жүргізілетін жұмыс жоспары

Міндеттері:

1. Ата-ананың өсиетін тыңдауға, перзенттік парызын түсінуге, отбасы татулығы мен берекесін қадірлеуге тәрбиелеу;
2. Ұлттық мұраны қастерлеуге; қазақ тілін, мемлекеттік рәміздерді құрметтеуге, татулық, келісім, ынтымақ және ел бірлігін сақтауға, отаншылдық пен мемлекетшілдікке тәрбиелеу;
3. Жақсылыққа, игілікке бой түзеуге, абыройлы болуға, ар-ұждан, намыс, жауапкершілік, мейірімділік, қамқорлық пен әділдік қасиеттерін жоғары ұстауға баулу және құқықтық мәдениетін қалыптастыру;
4. Денсаулықты қадірлеуге, салауатты өмір салтын ұстануға, ой тазалығына және эмоционалды тұрақтылыққа баулу; табиғатқа, табиғи мұраға ұқыптылықпен қарауға және табиғи ресурстарды үнемді әрі тиімді қолдануға тәрбиелеу және еңбекқорлыққа баулу.

Айлар	Ата-аналар жиналысының тақырыбы	Ата-аналармен жүргізілетін жұмыстар	Бірлескен іс-шаралар, Ата-аналар жиналысы	Кеңестер
Қыркүйек	1 қыркүйек «Білім күні»	«Мектеп жасына дейінгі балалардың дамуы ерекшелігі мен ұлттық мәдени даму ерекшелігі» Жол қозғалысы қауіпсіздігін қамтамасыз ету бойынша әдістемелік әдебиеттерді, (буклеттер, плакаттар), әлеуметтік роликтерді тарату: «Өнегелі 15 минут» Аналармен ұлттық ойын. «Жаңылтпаш айта білесің бе?»	1. «Баланың тілін дамытудағы ерекше жолдары» ата-аналарға кеңес. 2. Сауалнама. «Сіз баланыңға сыйластық, үлкенді құрметтеу туралы тәрбие бересіз бе?» 3. Ата-аналар мүшелерін сайлау. Балалар жол-көлік жаракатының алдын алу бойынша алдын алу бойынша әңгімелер:	1. Түскі ұйқының бала үшін маңызы. Бала агрессиясы және онымен күрес Баланы ойнауға үйрету. Медбике кеңесі. 2. Балабақшаға баланы қалай ұқыпты киіндіреміз? 3. Балабақшаның тамақтану күн тәртібімен таныстыру. «Балаларды шанамен және арбамен тасымалдау ережесі» «Баланы машиналарды байқауға үйретіңіз». «Баланы жасырын қауіпті болжауға үйретіңіз» «Жолда абай болыңыз» және т. б. Жол қауіпсіздігі ережесін сақтау шараларын ұйымдастыру.
Қазан	«Балаларды автокөлікпен тасымалдау ережесі» Жол қозғалысы қауіпсіздігін қамтамасыз ету	«Жомарт күздің сыйы» көрме «Еңбегі адал – жас өрен» жобасы «Күзгі асар» жарменкесі	«Күзгі бал» ертенгілігі. «Тазалық таза баланың» - досы» медбике кеңесі	-Тымауды алдын-алу жолдарымен таныстыру. Психолог кеңесі.
Қараша	«Сыпайы жаяу жүргінші және жүргізуші» және т. б. балалар-ата-аналар жобалар жоспары бойынша іс-шаралар	Өнегелі 15 минут «Құндылықтың маңыздылығы» туралы не білеміз?	«Ойын баланың даму құралы». Кеңес. «Бала туралы не білу керек?» Кеңес «Суды, тамақты, энергияны үнемді тұтыну»- Ата-аналарға арналған жадынамалар, нұсқаулықтар, паяқталап	«Баланың дені сау болсын десеніз» медбике кеңес. Кеңес. «Қауіпсіздік ережелерін сақтайық» - «Мектепке қауіпсіз жол», «Бағдаршам мектебі» және профилактикалық акциялар; - отбасылық суреттер сайысы Ата-аналарды жол ережелеріне байланысты

	ұйымдастыру.			шараларды дайындауға және өткізуге қатысуға тарту.
Желтоқсан	«Ұлттық ойын - ұлт қазынасы»	«Жасай бер Қазақстаным!» көрме. Өнегелі 15 минут «Тәртіп пен жауапкершілік» құндылықтары «Шырша ойыншықтары»	«Тәуелсіздік төрінде» «Жаңа жыл келді еліме» ертеңгілігі. Тәрбиеленушілер қалдық және табиғи материалдарды пайдалана отырып ата- аналар мен бірге жасаған колөнер бұйымдарынан жәрменке	«Тұмаудан сақтан» медбике кеңесі. «Тіл жаттықтырамыз» психолог кеңесі. «Мектепке дейінгі ұйым мен ата-аналардың түрлі іс-шараларға белсенді қатысуының ерекшелігі». - ата-аналарға балаларды тәрбиелеуде теориялық және практикалық көмек көрсету. - Гиперактивті баланың өмірін ұйымдастыру бойынша ұсыныстар беру
Қаңтар	«Қыста, құстарға қамқор болайық» (жемсауыт жасау)	«Қыстың қызық сәттері» фотосуреттер айдары. «Зерек бала, ақылды ана!» зияткерлік ойындар	«Алақай қыс келді!» қысқы қызықты ойын алаңын безендіру.	«Баланың дамуын бақылаңыз» психолог. «Мектепке дейінгі жастағы баланың белсенділігінің әдістері» Тәрбиеші кеңесі.
Ақпан	«Жаңа өмір сыйлайық!»	«Отбасында бала тәрбиесінде әкенің рөлі» әкелермен кездесу. «Отбасы-бақыт мекені» әжелермен кездесу.	«Ұрпақ тәрбиесі-ұлт тәрбиесі» ата-аналармен сауалнама жүргізу.	«Қауіпсіздік ережелері» тәрбиеші кеңесі. «Жол ережесін білейік, аман-есен болайық» . «Қиылыстағы бағдаршам» дидактикалық ойындар құрастыру.
Наурыз	«Ақ анашым, ақылдым!» «Ұлттық мәдениет-ұлттық киімдер» Челлендж	Балалар шығармашылық жұмыстары: «Қазақ қыздарының әшекей бұйымдарын тағу мәдениеті» әңгімелесу. «Ұлттық мәдениет, ұлттық киімдер» челлендж «Наурыз келді төріме!»	«Анашым және мен», «Армысың –Өз наурыз!» мерекелік шаралар.	« Өлен, тақпақ бірге жаттап алайық»
Сәуір	«Әжемнің ғажайып ертегілері»	«Қамқор» жобасы аясында «Бүлдіршіндермен ағаш егу» экочеллендж	«Ынтымақты жанұя» спорттық ойындар. Бала денсаулығын нығайтуда отбасымен балабақшаның байланысы. Баяндама. «Баланың талабы мен талантын қалай байқауға болады?»	«Табиғат құбылыстарымен танысу», «Балаға жалықпай жауап бере білу» психолог. «Денсаулығы баланың-қуанышы ананың» денсаулыққа кеңес медбике.
Мамыр	«Отбасылық таза ауадағы демалыс» Сенімділік құндылықтары	«Әжеммен өткен бір күнім бейне ролик « Табиғатқа қамқорлық жасайық» сенбілік :«Гүлзарларға гүл отырғызу»	Сауалнама. «Балалар болашағымыз!» «Жолдан сақ бол, балақай!» Ата-аналарды жазғы маусымдық шаралар өткізу. «Балабақшам әсем айнама!» ата-аналармен педагогтардың біріккен жұмыс кезеңі.	«Жазғы серуен, тазалыққа қалыптастыру, еңбекке баулу» тәрбиеші. Балаларды көшелер мен жолдарда қауіпсіз және мәдени жүріс – тұрыс ережелеріне үйрету бойынша ақпараттық-анықтамалық материалдарды ресімдеу.

Тәрбиешілері: Абдыкова А.Т

Таухабеева И.М

«Күншуақ» бөбекжай – бақшасы» МКҚК

**№11 «Жұлдыз» ортаңғы тобының
ата- аналар жиналысының хаттамасы**

Тәрбиешілер: Абдыкова А.Т

Таухабаева И.М

№ 2ammallan 25. 09. 2025 н.

Күн тазмалды.

1. Бала Биздин баргасанымиз,
Балабачине турган турган
оштонмач арман "аси"
2. "Семия карамат"
3. Балабачине турган турган
карарымиз - илгерилер
4. "Декларацията балачине
карарымиз аманат" - турган
5. "Бала бери арман
карарымиз турган дорому"
6. Анкетиз - баргасанымиз
7. Турган: "Сийлостик" пашкал
карарымиз
8. Караримиз.
9. Ата - акалар турганымиз саймиз

Почадава, Кушумов, Зависел-
Байбаскин, Мисиркин, С.
М. Т. Кушумов, Мисиркин,
Келен, Ата-Аллах, Мисиркин

[illegible][illegible]

Ата - аманат ^{пожалуйста}
Кисенова Гүлсая АН-
мүмкүн: Чугаева Г. А. ^{күт}
Токим: Токименова Р. К. ^{Токим}
Аманжол А. К. ^{Аманжол}

[illegible]

Корейский: Иксаново Т. Пон
мусульм.: Умелюте У. Ум
Кавказское А. Тар
Корейский: Иксаново А. Умелю

1. Сіз – балаңыздың ең үлкен тірегі, алғашқы ұстазысыз.
2. Балабақша мен отбасы-баланың қос қанаты. Сізбен бірге ұл-қыздарымызды қанаттандыру-біз үшін үлкен бақыт!
3. Ата-ананың бақыты баланың дарынды, білімді, азамат болғаны.
4. Бірге балаларды тәрбиелеуге міндеттіміз!
5. Ата-ана баланың қорғаны.
6. Жанұядан басталған тәрбие-балабақшада жалғасады!
7. Балабақшамен тығыз қарым-қатынас баланың балалық шағын маңызды сәттермен ұйымдастыру.
8. Сіздің қолдауыңыз- біз үшін шабыт.
9. Сіздей қамқор, жанашыр ата-анаға рақмет!

АДАЛ АЗАМАТ

**АТА –АНАЛАР ЖИНАЛЫСЫНА
ҚАТЫСҚАНЫҢЫЗҒА
РАХМЕТ!!!**

СІЗ КЕРЕМЕТ АТА-АНАСЫЗ!

**“Бала –біздің болашағымыз,
балабақша тәрбие мен
ынтымақ ортасы”**

1. “Сенім қадамы”
2. “Балабақша тәртібі туралы нұсқаулық”
3. “Денсаулығы баланың-қуанышы ананың”
4. “Білім беру мазмұны арқылы құндылықтарды дарыту процесі”
5. Анкета.
6. Тренинг: “Сыйластық құндылығы” (психолог)
7. “Балаларға ойын жасаймыз”
8. Қорытынды.

БАЛАНЫ БАЛАБАҚШАҒА ҚАЛАЙ КИІНДІРІП ЖІБЕРУ КЕРЕК

Ата-аналарға кеңес

БАЛАБАҚШАДАҒЫ БАЛАНЫҢ КИІМІ

1. Бала балабақшаға таза киіммен келеді.

2. Топта баланың ауыстыратын аяқ киімі болу керек (еденде із қалдыратын кара табанды аяқ киімдер кигізбеуге тырысу қажет)

3. балабақшада баланың киімдерін сақтайтын арнайы орын бар, оны ата-анасы ретке келтіріп отырады.

4. Балабақшада әрбір балада өзінің жеке тарағы және таза қол орамалы болуы тиіс.

5. Дене шынықтыруға қатысу үшін баланың арнайы дене шынықтыру киімі болуы керек, ол топ тәрбиешісі және басқа ата-аналармен келісіледі. Даладағы дене шынықтыру сабағы үшін бөлек арнайы киімдер болуы керек.

6. Далада серуенге шығу үшін баланың белсенді қозғалысына кедергі болмайтын киімдер болуы керек және ол тез кептіруге болатын, кір көтеретін болғаны жөн.

7. Балалардың киіміне ата-ананың қалауы бойынша жоғалып кетпеуі үшін немесе басқа балалардың киімімен ауысып кетпеуі үшін белгілер қоюға болады.

8. Киім мен аяқ киім ауа райына сәйкес болуы тиіс.

9. Қыста және ылғалды ауа райында баланың қосымша құрғақ қолғабы мен киімдері болғаны дұрыс.

10. Баланың киім салғышында міндетті түрде ауыстыру үшін қосымша құрғақ киімдер жинағы болуы тиіс.

кеңес : «Мектеп жасына дейінгі баланың психикасының дамуында ойынның рөлі».

Қазақ халқының ұлы ақыны Абай Құнанбаев «ойын ойнап ән салмай, өсер бала болама» деп айтқандай, бала өмірінде ойын ерекше орын алады. Баланың өмірі, қоршаған ортаны танып, еңбекке қатынасы, психологиялық ерекшеліктерін ойын үстінде қалыптастырады. Олар ойын ойнау барысында өздерін еркін сезінеді. Ізденімпаздық, тапқырлық әрекеті (сезіну, қабылдау, ойнау, зейін қою, ерік арқылы) байқалады.

Ойындарды мақсатты пайдалану мәселесі қандай да бір деңгейде бастауыш оқушыларына тәрбие беру теориясымен оқыту тәжірибесінде шешімін тапқан. Педагогикалық ғылымның аталған саласына Л.А. Венгер, В.В. Давыдов, А.В. Запарожец, Н.И. Подьяков, А.П. Усова, Д.В. Эльконин және тағы басқа ғылымдар өздерінің елеулі үлестерін қосты.

Ойын оқытады, дамытады, тәрбиелейді, әлеуметтендіреді, көңілінді аулайды демалыс сыйлайды. Баланы ойыннан ажырату-оның дамуының басты көзінен, шығармашылық импульсінен және әлемді тану үдерісін жандандырудан айыру болып табылады. Ойын-баланың барлық өмірлік бағыттарының реттеушісі.

«Дидактикалық ойындар-таным және бастауыш білім беруде балалардың іс-әрекетінің белсендіргіші. Ол балалардағы балаға тән қасиеттерді сақтайды және дамытады, балалардың өмірі және даму тәжірибесі». Бала ойнай отырып, өмірді таниды, өін оған дайындайды, жасампаз адам ретінде қалыптасады.

«Оқу құралдарының мінезі-мектеп мінезінің айнасы» деп атақты ұлы педагог, ақын Мағжан Жұмабаев айтқандай, біздің берер білім, тәрбие жолына пайдаланылатын әдістемелер мәнді болуы керек. Ол үшін бала ұғымына, қабылдауына сәйкес сәйкестендіріліп ойын ұйымдастыруы қажет. Балаға арналған білім оның ақылына лайықталып, талабын шабыттандыратындай, ойын оятарлық, іскерлігін дамытарлықтай, бастаған істің нәтижесіне жетуге тырысарлықтай нәрлі болуы керек. Оқушылардың ой белсенділігін, саналы ойлана білуін дамыту мұғалімнің негізгі міндеті. Ойын баланың ойлау қабілеті мен сөздік қорын дамытуға, түрлі дағды мен шеберлікті меңгеруге, қиындықты жеңуге, төзімділікке баулиды. Олай болса, ойынды қай сәттерде, не мақсатпен пайдаланатынымызға аса назар аудару қажет.

Дидактикалық ойындар үш топқа бөлінеді:

1. Заттық дидактикалық ойындар дидактикалық ойыншықтармен және түрлі ойын материалдарымен ұйымдастырылады;

2. Үстел үстінде ойналатын дидактикалық ойындар: «Лото», «Домино», т.б.

3. Сөздік дидактикалық ойындар.

Дидактикалық ойынның маңызы мынада:

1. Дидактикалық ойын оқушылардың қоршаған дүние туралы түсінігін кеңейтеді, оны бекітіп, нақтылай түседі.

2. Әрбір дидактикалық ойын оқушыны ойнай білуге баулып, сөздік қорын молайтады, ақыл-ой қызметін қалыптастырады.

3. Дидактикалық ойын адамгершілікке тәрбиелеу құралы болып табылады.

Дидактикалық ойын ережелері балалардан ұстамдылықты, тәртіптілікті қажет етеді.

Педагогика ғылымында ойын әрекетінің оқу үрдісінде алатын орны туралы зерттеліп жүрген еңбектер аз емес. Себебі ойын-оқу, еңбек іс-әрекеттерімен бірге адамның өмір сүруінің маңызды бір түрі. Ойын-адам өміртанымының алғашқы қадамы. Сондықтан ойын арқылы балалар өмірден көптеген мәліметтер алып, білімін жетілдіреді.

Ойын, бір қарағанда, қарапайым құбылыс не әрекеті іспетті. Ол-міндетті түрде ұжымдық әрекет. Ойынның ережелері ойнаушылардың қисынды ой қабілетінің дамуы, бір-біріне деген сыйластық қажеттіліктерімен санасуы әр ойыншының жеке әрекеттерінен туындайды. Ойынның басты шарты жеңіске жету болса, әр ойыншы өз қарсыласының мүмкіндігімен санасып, бір-біріне деген сенімін арттырады. Ойынның да өзіне тән мотивтері болады. Мысалы, мазмұндық, рөлдік ойындар баланың зейінін, есін, ойлауын, қиялын қалыптастыруда зор маңызға ие. Ойын әсері арқылы бала өз қасиетін қалай қанағаттандыра алатынын, қалай қабілеті бар екенін байқап көреді. Ал ақыл-ой ойындарында белгілі бір ережелерді сақтап ойнайды. Ондай ойындар баланың тапқырлығын, байқампаздығын, зейінділігі – гін арттырумен қатар, ерік, сезім түрлерін де дамытады.

Бастауыш сынып оқушыларының негізгі әрекеті-оқу, қарым-қатынас, ойын және еңбек болса, бұлардың әрқайсысы негізгі функцияларды атқарып, баланы дамытады. Білім алу мен білік дағдыны қалыптастырса, қарым-қатынас балалардың бірін-бірі дұрыс қабылдап, сонымен қатар жаңалық алмасуын арттырады. Ал ойын баланың дамуын арттырады.

Ойынның нақты мақсатына қарай пайдалану әдістемесінің мынадай компоненттері қарастырылады: ойын мазмұны, ойынды ұйымдастыру формалары, ойын түрлері, ойындық құралдар, сондай-ақ аталған бөліктер арасындағы барлық өзара байланыстар болады. Ойын түрлерін мұғалім сыныптан сыныпқа өткен сайын дидактикалық «деректіден дерексізге, жеңілден-ауырға, жақыннан-алысқа» деген принципті негізге ала отырып, бірте-бірте күрделендіре жүргізуіне болады.

«Күншуақ» бөбекжай-бақшасы» МКҚК

№11 «Жұлдыз» ортаңғы тобы

**«Мектеп жасына дейінгі балалардың дамуы ерекшелігі»
ата-аналарға кеңес**

Тәрбиешілері: Абдыкова А.Т
Таухабаева И.М

2025 ж

Мектеп жасына дейінгі балалардың дамуы

Мектеп жасына дейінгі балалардың жылдам дамитындығы байқалады. Баланың бойы өседі, салмағы, денесі өзгереді. Баланың жоғарғы жүйке жүйесінде үлкен өзгерістер болады. Физиологиялық даму, баланың оқу үлгеріміне бірден-бір әсер етуші болып табылады. 3 жастағы баланың физиологиялық жағынан мектепке дайындығын, ағзаның негізгі функционалдық даму деңгейі мен оның жалпы денсаулығымен анықталады. Дене дамуының деңгейі; Биологиялық дамуының деңгейі; Денсаулық жағдайы. Мектеп жасына дейінгі баланың даму кестесі.

Әлеуметтік: Бірінші болғанды ұнатады; Жарысқанды ұнатты, интуизмға толы; Кейде жеңіліп қалғанда әдепсіз көрінеді немесе әділетсіз ережелерді ойлап табады; Қандайда бір нәрселерді жасауға тырысады, шектеулерді тексереді; Мақтауды жақсы көреді; Жолы болмағанға қиналады; Қанағат алуға деген үлкен қабілеттілік, сыйлықтарды жақсы көреді;

Тілдік: Жұмыс жасағанды жақсы көреді; Түсіндіргенді жақсы көреді. Айту және көрсету пайдалы; Жұмбақтан тұратын әзілдерді жақсы көреді; Жиі арызданады.

Танымдық: Сұрақ қойғанды жақсы көреді; Жаңа ойындар мен идеяларды жақсы көреді; Бояғанды, сурет салғанды жақсы көреді; Бәрін де дауыстап оқығанды жақсы көреді; Нәтижесіне қарағанда өту үрдісін жақсы көреді; Орындау қабілетіне қарамастан көбірек жасауға тырысады; Драмалық ролді орындауға икемді келеді; Сипат белгілері ерекше маңызды; Арнаулы және қызметтік байланыстарды жақсы түсінеді; Қазіргімен тығыз байланысты болған жағдайда өткен туралы бастапқы білімі бар; Қызық үшін дағдылармен тәсілдерге қызығушылық көріне бастайды.

Көру және моторлық қабілеті: Балаларға сөз арасындағы артықшылықпен жолдан шықпай жазу қиынға соғады. Көздерді бақылай алу оқуды тез үйретуге мүмкіндік береді.

Танымдық дамуы. Ойынның барлық түрлері белгілі және пайдалы; ойындар, өлеңдер, жұмбақтар және оқуды жақсартады; Ойын арқылы оқыту, кітаппен және жаттығу арқылы оқытуға қарағанда беріктеу модель болып табылады. Шығармашылық белсенділіктің көрінуі. Бала ең алдымен Бояуды қолдана бастайды, бояйды, билейді, кітапты жаттайды, ән салады; Бала оның іс-әректің дұрыс бағалағанын және шығармашылық заттарды қолданарда дұрыс не дұрыс емес түрі жоқ екенін сезінуі тиіс. Қазіргі уақытта аздаған тәуелділік шығармашылық жағдайларға және болашаққа дағдыға қабілетті.

Әлеуметтік мінез құлық. Мінез-құлықтың шектен шығуын түсіну керек, бірақ оған көп шыдауға болмайды. Тітіркенудің жарқ етуі еліктеу шағымдар, әңгімешілдік 6 жастағы баланың ересектермен қарым-қатынаста қолданылатын түрі болып табылады. Балалар өте сезімтал. Аздаған қолдау балалардың қиын жағдайдан шығуына жеткілікті, ал қатты сын оны қатты жаралауы мүмкін. 6 жасар балалар жарысқа қатысып жеңіп шығу және бірінші болуға тырысады.

Отбасымен жұмыс формалары және мұқтаждарға жәрдем беру жолдары. Әлеуметтік педагогтың жұмыс нысаны – балалар, жастар, ересек адамдар, қарттар яғни бүкіл отбасы мүшелері. Оларға жәрдем беру жұмыстарын мыналар құрайды: білім алуға, медициналық көмек алуға қолдау көрсету, мәлімет беру. Отбасындағы бала тәрбиесінде ата – ананың қолданатын педагогикалық әдістер мен тәсілдерді қолдана білуі, олардың қайсысының балаға дұрыс ықпал ете білуі аса маңызды.

Педагогикалық жұмыста отбасындағы баланың ахуалына мән беру аса маңызды мәселе. Өйткені, ондағы ахуалы нашар болса, баланы кемсітіп, зекіп, ұрып-соғып, қорқытып, оған сенімсіздік білдіртсе, оның жүйкесі тозып психикалық ауруға шалдығуы әбден мүмкін. Мұндай жағдайда педагог оның себептерін анықтап, психикасын реттеу, ішкі күйзелістерінің себептеріне сай қалыбына келтіру жолдарын қарастырады. Ол баланың бойындағы кемшіліктерді жоюға, отбасындағы туыскандармен болған қарым-қатынысын реттеуге, оны жақсарту жолдарын қарастырып, жылы қарым қатынас орнатуға көмектеседі.

Мектеп жасына дейінгі балалардың сонымен бірге логикалық ойлауын дамыту мәселесін шешу тәрбиешіге ауыр жүк артары сөзсіз. Сонымен бірге өмірлік іс-әректтерінің шеңберін кеңейту қабілеті өзін-өзі билеу еркі сапасының болған кезінде ғана қалыптасады. «Өзін-өзі билеу еркі» яғни қалыптасқан тұлғаның өзбетті өмір сүруге қабілетті жеке адам екендігін сезінуі дегенді білдіреді. Ал бұл сезінулер мектеп жасына дейінгі балалардың мектепалды даярлық мектептерде немесе жалпы білім беретін мектептерде қалыптасады.

Сауалнама
«Сіз балаңызға сыйластық, үлкенді құрметтеу туралы тәрбие бересіз бе?» (ата-аналарға)

Сауалнаманы толтыра отырып, сәйкес келетін графаға «+» белгісін қой

№	сұрақтар	Жауаптар		
		иә	жоқ	кейде
1	Сіздің отбасыңызда баламен түсіністік бар деп есептейсіз бе?	+		
2	Жеке өмірі туралы балаңызбен шын жүректен сөйлессіз бе?			+
3	Сіздің жұмысыңызға ол қызыға ма?			+
4	Балаңыздың достарын білесіз бе?			+
5	Үлкенді құрметтеуге тәрбие бересіз бе?	+		
6	Балаңыз үй жұмысына көмек беруге ұсынасыз ба?			
7	Сіздің балаңызбен ортақ қызығушылығы немесе бір ісі бар ма?	+		
8	Сіз балаңызға автобуста үлкендерге орын беру керектігін айтасыз ба?	+		
9	Үлкен адамдардың еңбегін бағалауға тәрбие бересіз бе?	+		
10	Балалық мерекелерде балаңызға өлеңдерді, тақпақтарды мәнерлеп айтуға жаттықтырасыз ба?	+		
11	Сіз балаңыздың гигиеналық шараларды өз бетінше орындауға үйретесіз бе?	+		
12	Үстел басында өзін ұстауды ше?	+		
13	Сіз балаңызбен бірге серуендейсіз бе?			+
14	Сіз балаңыздың сүйікті ертегілерін айтып беруді ұсынасыз ба?	+		
15	Балаңыздың тәрбие мен білім алуына белсенді қатысасыз ба?			+

А.Молдағалиев Жетісай

Сауалнама
«Сіз балаңызға сыйластық, үлкенді құрметтеу туралы тәрбие бересіз бе?» (ата-аналарға)

Сауалнаманы толтыра отырып, сәйкес келетін графаға «+» белгісін қой

№	сұрақтар	Жауаптар		
		иә	жоқ	кейде
1	Сіздің отбасыңызда баламен түсіністік бар деп есептейсіз бе?	+		
2	Жеке өмірі туралы балаңызбен шын жүректен сөйлессіз бе?	+		
3	Сіздің жұмысыңызға ол қызыға ма?	+		
4	Балаңыздың достарын білесіз бе?			+
5	Үлкенді құрметтеуге тәрбие бересіз бе?			+
6	Балаңыз үй жұмысына көмек беруге ұсынасыз ба?			+
7	Сіздің балаңызбен ортақ қызығушылығы немесе бір ісі бар ма?	+		
8	Сіз балаңызға автобуста үлкендерге орын беру керектігін айтасыз ба?	+		
9	Үлкен адамдардың еңбегін бағалауға тәрбие бересіз бе?	+		
10	Балалық мерекелерде балаңызға өлеңдерді, тақпақтарды мәнерлеп айтуға жаттықтырасыз ба?	+		
11	Сіз балаңыздың гигиеналық шараларды өз бетінше орындауға үйретесіз бе?	+		
12	Үстел басында өзін ұстауды ше?	+		
13	Сіз балаңызбен бірге серуендейсіз бе?	+		
14	Сіз балаңыздың сүйікті ертегілерін айтып беруді ұсынасыз ба?			+
15	Балаңыздың тәрбие мен білім алуына белсенді қатысасыз ба?			+

Азиза Жетісай 25 ұпай

Сауалнама қорытынды бағасы

Әрбір «иә» жауабына 2 ұпай, әрбір «кейде» - жауабына 1 ұпай, «жоқ» - жауабына 0. Жалпы жиналған ұпай

санын санаймыз.

20 ұпайдан жоғары: Сіздің балаңызбен қарым-қатынасыңызды негізінде жақсы деп есептеуге болады.

10-нан 20 ұпай аралығы: Сіздің балаңызбен қарым-қатынасыңызды орташа деп бағалауға болады, бірақ жан-жақтылық жетіспейді.

10 ұпайдан төмен: Сіздің балаңызбен тіл табысуыңыз жеткіліксіз. Қарым-қатынасты жақсартуға тездетіп шара қолдану қажет.

25-30 ұпай аралығында

Балабақша меңгерушісінің алғы сөзі

«Күзгі бал» тақырыптық сағаты «Жомарт күздің сыйы» көрме
«Еңбегі адал – жас өрен» жобасы «Күзгі асар» жәрмеңкесі

«Ойын баланың даму құралы». Кеңес. «Бала туралы не білу керек?» Кеңес
«Суды, тамақты, энергияны үнемді тұтыну»- Ата-аналарға арналған жадынамалар,
нұсқаулықтар, парақшалар

«Баланың дені сау болсын десеңіз» медбике кеңес.
«Қауіпсіздік ережелерін сақтайық» - «Мектепке қауіпсіз жол», «Бағдаршам мектебі» және профилактикалық акциялар; Ата-аналарды жол ережелеріне байланысты шараларды дайындауға және өткізуге қатысуға тарту

«Жасай бер Қазақстаным!» көрме.

Өнегелі 15 минут «Тәртіп пен жауапкершілік» құндылықтары «Беске дейін үлгір» бағдарламасымен баламен бірге біріккен жұмыс»

«Мектепке дейінгі ұйым мен ата-аналардың түрлі іс-шараларға белсенді қатысуының ерекшелігі».

- ата-аналарға балаларды тәрбиелеуде теориялық және практикалық көмек көрсету.

-Гиперактивті баланың өмірін ұйымдастыру бойынша ұсыныстар беру

Көптеген аурулардың алдын алу үшін дұрыс тамақтану керектігін естіп жүрміз.

Дұрыс тамақтануды қолға алған кезде қандай кеңестерді ескерген жөн? Басты ереже – ағзаны күйзеліске түсірмеу. Себебі калорияның бірден азайып кеткенінен ағза киналады. Сондықтан дұрыс тамақтануға зиянды тамақтарды пайдалы өнімдермен біртіндеп ауыстыру арқылы көшу керек.

1. Термиялық өңдеуді азайту Егер көкөністерді ұзақ қайнатса және етті ұзақ бұқтырып пісірсе, ондағы пайдасы азая түседі. Сондықтан термиялық өңдеу барынша аз болуы керек. Ендеше, қуырылған тамақтардан бас тартып, оның орнына бұға және суға піскен тамақтарды таңдаңыз.

2. Түрлі өнімдер тұтыну Рационда әртүрлі өнімдер болуы керек: ет, саңырауқұлақ, көкөніс, бұршақ тұқымдастар, жемістер және т.б. Әр өнім – дәрумендер мен минералдардың көзі.

3. Уақытында тамақтану Күні бойы өзіңізді жақсы сезіну үшін және күш жинау үшін тамақтану аса маңызды болып келеді. Кесте бойынша тамақтануды әдетке айналдыру арқылы ұйқы реттеледі, жүйке жүйесі қалпына келеді және қысым мен қан тамырлар жағдайы жақсарады.

4. Тұз бен қантты бақылауда ұстау Тұз бен қанттың мөлшерін шектеу қажет. Газдалған сусындарды мүлдем ішпеген жөн: олардың құрамында қант мөлшері өте көп. Оның орнына көк шай мен компот ішіңіз. Рационыңызда жаңа піскен пісірмелер (тәтті тоқаштар мен бәліштер) және калориясы көп десерттер бар кезде дұрыс тамақтану жайында сөз жүрмейді.

5. Пайдалы тіскебасарлар Ағза жаңа рационға бірден үйреніп кете алмайды, сондықтан оны аса шектеудің қажеті жоқ. Бірақ сонда да бутерброд немесе тәтті тоқаш сияқты тіскебасарлар жайында ұмыту керек. Оның орнына жемістер, дәнді печенье, айран, жаңғақ немесе кепкен жемістер жеңіз. Таңғы ас, түскі ас және кешкі ас ғана тамақтану керек деген қатып қалған ереже жоқ. Диетологтар аз-аздан бірақ күніне 5-6 рет тамақтану керектігін айтады. Сондықтан негізгі тамақтану уақыттарының арасында пайдалы тіскебасарлар жеуді ұмытпаңыз.

6. Сағат 18:00-ден кейін тамақ жеуге болады Кей адамдар түнге дейін жұмыс істейді немесе үлкен қалада тұратын адамдар үйге келіп тамақ істегенше уақыт 20:00-ден асып кетіп жатады. Яғни, олар үшін 18:00-ден кейін тамақ ішпеу қиынға соғады. Өзіңізді аса қинаудың қажеті жоқ: бастысы, ауыр тамақтарды (макарон, қарақұмық, күріш және т.б.) жеңіл өнімдерге (көкөністер салаты, суға не бұға піскен ет, айран және т.б.) ауыстырыңыз.

7. Түскі ас ережесі Кешкі астың жеңіл, ал түскі ас, керісінше, тойымды болуы керек екенін естиміз. Бірақ бұл ақпаратты әркім әртүрлі түсінеді. Тойымды тамақ дегеніміз, оның көп болуын білдірмейді. Дұрыс тамақтануға көшкен кезде әдеттегі тамақ үлесін біраз азайту керек болады. Бірақ тамақ санын өзгертпеңіз. Мысалы: түскі асқа аздап сорпа ішіңіз, көкөністі салат пен аздап еті бар тамақ жеңіз және бір стакан айран (компот) ішіңіз.

8. Таңғы ас – тәңірден Көпшілік таңғы асқа жеткілікті уақыт бөле бермейді. Таңғы ас ішпеуге сылтау көп: "үлгермеймін", "оның орнына ұйықтап алайын", "таң атпай тамақ батпайды" және т.б. Сөйтіп, асығыс үйден не жұмыстан тәтті печеньемен бір стакан шай не кофе ішіп алады. Бұл дұрыс емес. Таңғы асқа ботқа, омлет немесе салат дайындау керек.

9. Етті дұрыс таңдау Ет – пайдалы өнім. Одан толықтай бас тартудың қажеті жоқ. Тек оның майлы түрлерін алмаңыз. Сонымен қатар, оны қалай дайындайтыныңыз маңызды. Қақталған және қуырылған ет зиянды, ал оның қыздырып пісірілген және суға қайнатылған түрі пайдалы. Ет қосылған тағамды түскі астың уақытында жеген жөн.

10. Жемістер мен көкөністер – көмірсулар көзі Олар күнделікті рационыңызда болуы керек. Оларды шикілей жеген пайдалырақ. Сондай-ақ, қайнатуға, бұға және пешке пісіруге болады. Жемістердің құрамында тәбетті ашатын қант пен қышқылдар болатындықтан оны кешке жайрақ жемеген жөн.

11. Сүт кез келген жаста пайдалы Айран, йогурт, сүт, сүзбе, қаймақ – бұлардың барлығы қай жаста болмасын ағзаға өте пайдалы. Тек бұлардың май үлесі аз түрлерін таңдау керек. Балаға күн сайын сүт берудің 5 себебін мына жерден оқи аласыз.

12. Су ішу Кейде шөлдеу де "қарныңыз ашқан" кездегідей белгілер береді. Сондықтан тамақ жегіңіз келген кезде алдымен бір стакан су ішіп көріңіз. Күніне 2 л су ішсеңіз, қарныңыз жиі ашпайды. Су тепе-теңдігін ұстап тұру тек ас қорыту жұмысына емес, сонымен қатар, сұлулыққа, әсіресе, тері жағдайына пайдасы мол. Бөлме температурасындағы газдалмаған су ішу керек. Оған аздап лимон суын тамызуга болады.

13. Дұрыс тамақтану мен диета – екі түрлі нәрсе Дұрыс тамақтануға уақытша нәрсеге секілді қарамаңыз. Қандай да бір шектеулер қойып алып, оның бір күні бітетінін ойлап, шыдап жүрудің қажеті жоқ. Жаңа өмір сүру салтыңызды бірден өзіңізге ыңғайлы етіп жасап алыңыз.

«Күншуақ» бөбекжай-бақшасы» МКҚК

«Салауатты өмір салтын қалыптастырудың маңыздылығы» тақырыбында ата-аналарға кеңесі

Медбике: Джалимбетова М.

2025ж

Медбике кеңесі

Балалары жиі ауыратын ата-аналарға нені білу керек және не істеу керек?

Бала жағдайды өзі шеше алмайды, сондықтан одан басын алып қашады.

Ата-аналар балалар психологынан бөлек, отбасы психологына да баруы керек

1. Баланың басындағы мәселеге мән беру. Оның жиі ауыруы иммунитетінің төмендігі ғана емес, оның психологиялық мәселелерімен де байланысты болуы. Бала жағдайды өзі шеше алмайды, сондықтан одан басын алып қашады. Ата-аналар балалар психологынан бөлек, отбасы психологына да баруы керек.
2. Баламен уақытты көбірек өткізіңіз, онымен бірге ойнаңыз. Уақытты тек сабағын тексеруге ғана бөлуге болмайды.
3. Баланы үнемі шынықтырып тұру керек.
4. Дәрігердің нұсқауы бойынша жалпы денесін, өкпе, тыныс жолдарына тигізіп уқалау керек.
5. Күнделікті тыныс жолдарының гимнастикасын жасау керек.
6. Мұндай аурумен ауыратын балалар жиі терлейді, олардың киімдері табиғи маталардан болу керек.
7. Баланың ұйқысы қанық болуы керек.
8. Бала дұрыс тамақтануы керек.

Бала – ол өте нәзік те сезімтал адам. Оның жанын жаралап алу өте оңай, алайда осы бір жара өмір бойы сыздап жүруі мүмкін. Бала кезінде шешілмей қалған мәселелердің салдары ер жеткен кезде кейбір психикалық ауытқуларға негіз болатынын ұмытпаңыз. Көптеген ата-аналарды: бір мезгілде қатал да мейірімді бола білу, өз баласының алдындағы ата-аналық биігінен түспей тұрып, оған қалайда ең жақын дос бола білу жайында көп ойландырады.

Салауатты өмір салтын қалыптастырудың маңыздылығын балалардың денсаулығын сақтау мен нығайту, бүгінгі бала - бақшалардың басты мақсаттарының бірі болып отыр.

«Саулық - байлық негізгі» деп айтқандай, әрбір адам салауатты өмір салтымен өмір сүру үшін аурудың алдын алу және болдырмау, дұрыс тамақтану, қоршаған ортаны жақсарту, дене тәрбиесімен айналысуы керек. Денсаулық әлеуметтік байлықтың негізі, сондықтан оны сақтап, нығайтуға барлық жағдайлар жасалуы қажет. Дені сау бала ақылды, өз - өзіне сенімді, жан - жағына қуанышымен шаттана қарайтыны айқын. Бала денсаулығының мықты болып, қозғалысты дене құрлысының дұрыс жетілуі мектепке дейінгі кезеңде қалыптасады. Ағзаның қорғаныс қабілетін нашар қалыптасқан кішкентай балалар сыртқы ортаның қолайсыз әсерлеріне тез ұшырайды. Сондықтан да сүйектің, буының, бел омыртқаның дұрыс әрі мерзімінде жетілуіне айрықша мән беру керек. Бұлшық еттерді қатайту, жүрек қан тамыр жүйесінің жетілуіне, тыныс алудың тереңдігі мен ырғақтылығына, тыныс алуды қозғалыспен үйлестіруге мүмкіндік жасап, бұған үнемі ықпал етіп отыру керек.

Мектеп жасына дейінгі балалардың дене тәрбиесін сапалы дәрежеге келтіру қазіргі Қазақстанның білім беру саласындағы өзекті мәселенің бірі болып табылады. Осы маңызды жұмысын іске асыру барысында тарихи ел арасында қалыптасқан ойын түрлері баланың денесін шынықтыру барысында ұтымды пайдалануды зерттеу маңызды сала болып табылады, себебі халық арасында таралған ойындар баланың сүйіп ойнайтын және оның күш - жігерін жетілдіретін әсерімен ерекшелінеді. Сонғы жылдарда зерттелген көптеген ғылыми еңбектердің негізгі тұжырымдамасы бойынша осы мектеп жасына дейінгі балалардың дене шынықтырудың нақты бір мақсатты бағытпен дамытқанда

ғана денсаулығы нығайып, жұмыс жасау қабілеті дамып жеке тұлға болып қалыптасуына тікелей әсері бар екендігі дәлелденуде.

Мектеп жасына дейінгі балаларға арналған дене шынықтыру іс - әрекетін ұйымдастыру ерекшеліктеріне қарай оқу іс - әрекетіне дайындау кіріспе бөліміне оның мақсаты балаларды ұйымдастыру олардың назарын жинақтау, эмоциялық қалыпқа келтіру, баланы күрделі жаттығулар жасауға әзірлеу болып табылады.

Жаттығу барысында балалардың дене бітіміне, денесін, басын ұстауы мен қол, аяқтарының кимыл координациясына, аяқ алысына, жүгіру жеңілдігіне мән берілуі керек.

Мектеп жасына дейінгі балалардың негізгі дене қимылдарына жүру, жүгіру, секіру, лақтыру, еңбектеу, өрмелеу, асып түсу, шығу, тепе - теңдікті сақтау түрлерін дұрыс қалыптастыру кезінде балалардан ынталы болуды, дұрыс орындауға талпынуды, оларға нақты нұсқаулар беруді, орындалуларына көмек көрсетуді талап етеді.

Осы білім саласы бойынша дене тәрбиесінен ұйымдастырылған оқу іс – әрекеттері де жаңа технологиямен түрлендіріліп, балалардың денсаулығын нығайтып, дене бұлшық еттерін шынықтырып жетілдіруге, сондай ақ жылдамдыққа, ептілікке, шыдамдылыққа тәрбиелеуге ықпалын тигізіп келеді.

Жыл бойы балаларға сауықтыру мен шынықтыру жүргізіліп отыр. Мектеп жасына дейінгі балалардың көбі суық тиген аурулармен жиі ауырады. Бұл бала ағзасына теріс ықпалын тигізіп, кейде созылмалы сырқатқа айналуы да мүмкін. Осындай ауруды болдырмаудың, одан сақтанудың негізгі жолы табиғи сауықтыру факторлары ауа, су, күннің көзін мақсатты түрде пайдалану, бала бойындағы өзгерістерді жағдайларға төселген реакциялардың қалыптасуына көмектеседі, яғни оның ағзасын шынықтырады.

кеңес : «Мектеп жасына дейінгі баланың психикасының дамуында ойынның ролі».

Қазақ халқының ұлы ақыны Абай Құнанбаев «ойын ойнап ән салмай, өсер бала болама» деп айтқандай, бала өмірінде ойын ерекше орын алады. Баланың өмірі, қоршаған ортаны танып, еңбекке қатынасы, психологиялық ерекшеліктерін ойын үстінде қалыптастырады. Олар ойын ойнау барысында өздерін еркін сезінеді. Ізденімпаздық, тапқырлық әрекеті (сезіну, қабылдау, ойнау, зейін қою, ерік арқылы) байқалады.

Ойындарды мақсатты пайдалану мәселесі қандай да бір деңгейде бастауыш оқушыларына тәрбие беру теориясымен оқыту тәжірибесінде шешімін тапқан. Педагогикалық ғылымның аталған саласына .

Л.А. Венгер, В.В. Давыдов, А.В. Запарожец, Н.И. Подьяков, А.П. Усова, Д.В. Эльконин және тағы басқа ғылымдар өздерінің елеулі үлестерін қосты.

Ойын оқытады, дамытады, тәрбиелейді, әлеуметтендіреді, көңілінді аулайды демалыс сыйлайды. Баланы ойыннан ажырату-оның дамуының басты көзінен, шығармашылық импульсінен және әлемді тану үдерісін жандандырудан айыру болып табылады. Ойын-баланың барлық өмірлік бағыттарының реттеушісі.

«Дидактикалық ойындар-таным және бастауыш білім беруде балалардың іс-әрекетінің белсендіргіші. Ол балалардағы балаға тән қасиеттерді сақтайды және дамытады, балалардың өмірі және даму тәжірибесі». Бала ойнай отырып, өмірді таниды, өін оған дайындайды, жасампаз адам ретінде қалыптасады.

«Оқу құралдарының мінезі-мектеп мінезінің айнасы» деп атақты ұлы педагог, ақын Мағжан Жұмабаев айтқандай, біздің берер білім, тәрбие жолына пайдаланылатын әдістемелер мәнді болуы керек. Ол үшін бала ұғымына, қабылдауына сәйкес сәйкестендіріліп ойын ұйымдастыруы қажет. Балаға арналған білім оның ақылына лайықталып, талабын шабыттандыратындай, ойын оятарлық, іскерлігін дамытарлықтай, бастаған істің нәтижесіне жетуге тырысарлықтай нәрлі болуы керек. Оқушылардың ой белсенділігін, саналы ойлана білуін дамыту мұғалімнің негізгі міндеті. Ойын баланың ойлау қабілеті мен сөздік қорын дамытуға, түрлі дағды мен шеберлікті меңгеруге, қиындықты жеңуге, төзімділікке баулиды. Олай болса, ойынды қай сәттерде, не мақсатпен пайдаланатынымызға аса назар аудару қажет. Дидактикалық ойындар үш топқа бөлінеді:

1. Заттық дидактикалық ойындар дидактикалық ойыншықтармен және түрлі ойын материалдарымен ұйымдастырылады;

2. Үстел үстінде ойналатын дидактикалық ойындар: «Лото», «Домино», т.б.

3. Сөздік дидактикалық ойындар.

Дидактикалық ойынның маңызы мынада:

1. Дидактикалық ойын оқушылардың қоршаған дүние туралы түсінігін кеңейтеді, оны бекітіп, нақтылай түседі.

2. Әрбір дидактикалық ойын оқушыны ойнай білуге баулып, сөздік қорын молайтады, ақыл-ой қызметін қалыптастырады.

3. Дидактикалық ойын адамгершілікке тәрбиелеу құралы болып табылады.

Дидактикалық ойын ережелері балалардан ұстамдылықты, тәртіптілікті қажет етеді.

Педагогика ғылымында ойын әрекетінің оқу үрдісінде алатын орны туралы зерттеліп жүрген еңбектер аз емес. Себебі ойын-оқу, еңбек іс-әрекеттерімен бірге адамның өмір сүруінің маңызды бір түрі. Ойын-адам өміртанымының алғашқы қадамы. Сондықтан ойын арқылы балалар өмірден көптеген мәліметтер алып, білімін жетілдіреді.

Ойын, бір қарағанда, қарапайым құбылыс не әрекеті іспетті. Ол-міндетті түрде ұжымдық әрекет. Ойынның ережелері ойнаушылардың қисынды ой қабілетінің дамуы, бір-біріне деген сыйластық қажеттіліктерімен санасуы әр ойыншының жеке әрекеттерінен туындайды. Ойынның басты шарты жеңіске жету болса, әр ойыншы өз қарсыласының мүмкіндігімен санасып, бір-біріне деген сенімін арттырады. Ойынның да өзіне тән мотивтері болады. Мысалы, мазмұндық, рөлдік ойындар баланың зейінін, есін, ойлауын, қиялын қалыптастыруда зор маңызға ие. Ойын әсері арқылы бала өз қасиетін қалай қанағаттандыра алатынын, қалай қабілеті бар екенін байқап көреді. Ал ақыл-ой ойындарында белгілі бір ережелерді сақтап ойнайды. Ондай ойындар баланың тапқырлығын, байқампаздығын, зейінділігі – гін арттырумен қатар, ерік, сезім түрлерін де дамытады.

Бастауыш сынып оқушыларының негізгі әрекеті-оқу, қарым-қатынас, ойын және еңбек болса, бұлардың әрқайсысы негізгі функцияларды атқарып, баланы дамытады. Білім алу мен білік дағдыны қалыптастырса, қарым-қатынас балалардың бірін-бірі дұрыс қабылдап, сонымен қатар жаңалық алмасуын арттырады. Ал ойын баланың дамуын арттырады.

Ойынның нақты мақсатына қарай пайдалану әдістемесінің мынадай компоненттері қарастырылады: ойын мазмұны, ойынды ұйымдастыру формалары, ойын түрлері, ойындық құралдар, сондай-ақ аталған бөліктер арасындағы барлық өзара байланыстар болады. Ойын түрлерін мұғалім сыныптан сыныпқа өткен сайын дидактикалық «деректіден дерексізге, жеңілден-ауырға, жақыннан-алысқа» деген принципті негізге ала отырып, бірте-бірте күрделендіре жүргізуіне болады.

Мектепке дейінгі жастағы балалардың бойында қалыптасатын қасиеттің бірі- адалдық. Баланы адалдыққа тәрбиелеу әділ талап қоя білу негізінде жүзеге асады. Мысалы кітапты жыртып тастаған немесе кілтті жоғалтқан бала айтайын ба, айтпайын ба деп қиналады. Осы кезде баладағы қалыптасқан қасиет біліне бастайды. Қайсысы жеңеді- қорқақтық немесе батылдық пен шындық?

Ата-аналарға психологиялық кеңес

1. Балаларыңызды жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдап жақсы көретіндігіңізді сездіртіңіз.
2. Кателескені үшін баланы кекетіп, бетінен алмаңыз, басқа балалармен оны салыстырмаңыз.
3. Баланың сұрақтарына жауап берген кезде шын және шыдамдылықпен жауап беріңіз.
4. Күнде балаңызбен жеке сөйлесуге уақыт бөліңіз.
5. Жас мөлшері әртүрлі адамдармен дұрыс қарым-қатынас жасауға үйретіңіз.
6. Баланың әріп жетістігі үшін мақтап отырыңыз.
7. Балаға баға бермеңіз, оның іс-әрекетін бағалаңыз.
8. Табысқа күшпен жетуге болмайды, сондықтан балаңызға күш көрсетіп, тапсырманы орында деп талап етпеңіз.
9. Баланың қателік жіберуге құқығы бар екенін айтыңыз.
10. Баланың «бақытты кездер банкісі» туралы ойлаңдар.
11. Үлкендер балаға қалай қараса, бала да өзіне солай қарайды.
12. Жалпы, өзіңізді баланың орнына қойып отырыңыз.

Ата — ананың маххабаты мен бала тәрбиесіндегі салғырттықтың (баланы бетімен жіберудің) шекарасы қайсы? Ол үшін мына кеңестер кез — келген ата — анаға көмек бола алады.

1. Балаға ата — анасы көшбасшы. Ата — ана мен баланың арасында екі түрлі көзқарас болмауы тиіс. Бұл әлі өмірге деген өз көзқарасы қалыптаспаған, жасы көмелетке толмаған балаларға қатысты. Ата — анасы көш бастайтын көсем болуы қажет бала үшін. Демек, ата — ана әрбір іс — әрекетіне мәні беруі қажет. Білікті, білімді, қайсыбір жағдай болмасын, сабырмен қабылдап, нені болмасын, сабырмен қабылдай алатын көшбасшының (ата — ананың) сонынан ереді бала да. Өйтпеген жағдайда бала тарапынан қарама — қайшылықты анық көретін боласыз. 4 — 5 жасында — ақ өз қалауын ата — анасына сөзсіз орындататын бала ерке. 2 жасқа келгенде баланың қалауы (орынды болса ғана) ата — ана үшін заңды. Одан кейінгісі — еркелік. Демек, уақыт өткізбей ертерек қателіктердің орнын толтырып, бала бойындағы еркелікті түзеуге ұмтылған дұрыс. 4 — 5 жасқа келгенде бала ата — анасының неге рұқсат етіп, қай қалауының теріс екендігін түсіне білуі тиіс. Егер осы жасқа дейін ата — ана мен баланың арасындағы қарым — қатынас өз деңгейінде қалыптасса, демек, әрі қарай да олардың арасында қандай да бір үлкен түсініспеушіліктер болмайды.

2. «Болатын» және «болмайтынның» шекарасы. Балаға берілетін дұрыс тәрбие «болатын» және «болмайтын» іс — әрекеттерді айқындайтын нақты шекарадан тұрады. Бұдан бала, ненің дұрыс, ал ненің бұрыс екендігін, қандай іс — әрекеттердің оң, қай қылығының теріс екендігін анық ұғып өседі. Егер кеше балаға тырнақты тістемеуді немесе қолын аузына салмауды ескерттіңіз бе, ол әрекетін бүгін де байқасаңыз, тағы да ескертуге ерінбейсіз. «Ой, қанша айттым, тыңдамайды бәрібір» деп бір — екі күннен соң қол сілтей салсаңыз, бітті. Сіздің бала бойындағы көптеген қателіктерге түйсікті түрде баруға болатындығына жол бергеніңіз. Сонымен қатар, баланың алдында емес, сонынан жүруді ерте бастан — ақ қалыптастырғаныңыз. Ата — ананың бала үшін қойған шекарасынан ол әдеттегі айтыла беретіндей «жалтақ» болып кетпейді. Шекара — бала өмірін жеңілдетеді, болашақта қандай — да бір үлкен қателіктерге жол бермеуге үйренеді. Керісінше жағдайда, яғни шекара болмаған отбасында бала адасады, оның өмірі қиындайды.

3. «Болмайды!» деп айғайлауға болмайды. Бала да ата — анасы сияқты отбасының бір мүшесі. Оның өз орны және құқығы бар. Дегенмен, отбасы мүшелерімен қарым — қатынасында да шекара болуға тиіс. Егер баланың қандай да бір іс — қимылы сізге жағымсыз болса, ынғайсыздық тудырып жатса, оған шектеу қойғаныңыз дұрыс. Бірақ, әрине бірден түріңізді өзгертіп «болмайды!» деп айғай салу дұрыс емес. Одан да баланың назарын басқа бір қызықты іске айналдырып жіберуге болады. Мұнда сізге сабыр қажет. Сонымен қатар, бала тілімен, оған түсінікті түрде бұлай жасау өзіңізге ынғайсыздық тудыратынын түсіндіріп айтсаңыз, жетіп жатыр.

4. Іс — әрекетіне лайықты мақтау сөздер айтыңыз. Мұны өзіңізге ереже ретінде ұстансаңыз да болады. Жоғарыда айтқанымыздай, «болатын» және «болмайтын» іс — әрекеттер үшін өз ойыңызды

Кеңес «Балаларға арналған мінез-құлық ережелері»

Бала мінез-құлық ережелерін білсе - ол оның адамгершілік қасиеттерінің қалыптасуына жол ашады, достарымен қарым-қатынасын күшейтеді. Ережелер балаға қажетті іс-әрекет бағдарын береді. Тәртіп ережелерінің басты шарты - күн тәртібін бұлжытпай орындау (тамақ ішуге уақытында отыру) өз-өзіне қызмет көрсету дағдылары (тамақ жеу, жеңін түріп қолын жуу, ұйықтар алдында шешіну, оны мұқият үстелге ілу). Осы дағдыларды меңгеру-баланың қызығушылығын тудырады, бір нәтижеге жетуге жетелейді.

Дағдыларды өз бетінше меңгере отыра бала бойында сенімділік пайда болады, достарымен емін-еркін байланысқа түседі, оларға көмектесуге әрқашан дайын болады. Ойынды ұйымдастыру қабілеті артады, ойын ережелерін тез ұғып алады.

Мектепке дейінгілердің аса қабылдағыштығын ескере отырып, олардың жағымды үлгі-өнеге көруіне көңіл бөлу қажет. Мінез-құлық ережелері ұйымшылдықтың дамуын қалыптастырады. Ережелерді сақтаған жағдайда дау-жанжал сирек кездеседі.

Ұйымшылдық- бұл тұлғаның күрделі қасиет

Ұйымшыл бала-жинақы, ұқыпты, дәлшіл. Ол іс-әрекетін табанды жоспарлайды, өзін-өзі бақылай алады, берілген тапсырманы жауаптылықпен орындап уақытында тапсырады.

Баланың адамгершілік қасиеттерін тәрбиелеу

Адамгершілік дағдыларын тәрбиелеу- адамгершілік мінез-құлықтың қалыптасуының маңызды саласы. Баланың адамгершілік әдеттері ең алдымен оның мінез-құлық мәдениетінен, сыртқы түрінен, тілінен, айналаға қарым-қатынасынан байқалады.

Мінез-құлық мәдениеті бастауын отбасынан алады.

Ата - ана отбасында баланы мәдениетті мінез-құлық дағдыларына үйретеді. Сөйтіп 3-4 жасында бала өзіне-өзі қызмет көрсете бастайды, ересектер оны ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелейді. Бұл жаста бала басқа адамдарға өтініш білдіруді үйрене бастайды.

Мәдениетті мінез-құлық дағдыларына үйрету барысында олардың санасына және сезіміне ықпал ету қажет.

Осы орайда жақын адамдарынан алатын үлгінің маңызы көп. Ересек балаларға қарап тұрмыс дағдыларын игереді. Мысалы: көрші келді, анасы оның кіруін өтінді, хал-жағдайын сұрады. Ата-аналары үнемі таза киініп жүреді, баласының киімі таза болмаса, ескерту жасайды. Отбасында ешкім айқайлап сөйлемейді, дау-жанжал болмайды, балаларға түсінушілікпен қарайды, баланы басқалардың алдында төмендетпейді. Ал бала 5 жасқа толғанда сыпайы қарым-қатынас дағдыларына үйрене бастайды. Осы кезеңде олар ересек адамдардан үлгі алады, олардың істеген істерін қадағалап, бақылап отырады.

Ата-аналар көбінесе балаларға: «Ойыншықты сындырма! Ұқыпты бол!»-деп жатады. Бұл орайда олар қатты қателеседі. Балаларға тек қана айтып қоймай, оларды ұқыптылық дағдыларына үйрету қажет. Бұл дағдыларды нақты іс-әрекеттер негізінде түсіндіруге болады. Мысалы: машинаның доңғалағын сындырмау, оған отырмау, оны жіппен тартып жүргізу; қуыршақты лақтырмау, егерде сынып қалса, ересектерден көмек сұрау.

Ата-аналар баланың ойын ойнаған немесе сабақ оқыған кездеріне сыйластықпен қарағаны жөн. Мысалы баласы көрген суреттерін кішкентай қарындасына айтып жатыр, осы кезде оларға артық сұрақ қойып, көңілін аударудың қажеті жоқ. Сөйтіп балалар ата-аналарының оларға сыйластықпен қарайтынын сезіп, келешекте оларға солай жауап беруге тырысады.

Отбасындағы тазалық балаларды таза болуға тәрбиелейді. Бала ойыншықтарын шашпай, бір орынға қойып, ұқыптылыққа үйренеді.

5-7 жастағы балалардың санасына ненің жаман, ненің жақсы екендігін сіңіру қажет. Бұл орайда көркем сөздің (әңгімелер, тақпақтар) маңызы зор. Әңгімені оқу барысында, кейіпкерлердің мінез-құлқына, іс-әрекеттеріне баға бере отырып, жақсы-жаман сөздерінің мағынасын түсіндіруге тырысыңыз.

Баланың шыншылдығы және оның сыпайылығы

айтып отырсаңыз, бала бірден болмаса да, біртіндеп оны түсіне бастайды. Мысалы, үйге келген қонақпен сәлемдесіп, ол қайтар кезде қоштасуды ешкім үйретпей — ақ өз бетінше орындаған баланың ісі — мақтауға тұрарлық. Алғашқы байқаған сәтіңізде — ақ оның дұрыс жасағандығын, жақсы баланың үнемі осылай жасайтындығын т. б. мейірімді жүзбен күлімсірей айта отырып мақтасаңыз, оның бойында жақсы әдетке деген қызығушылығын оятасыз.

Себебі, кез — келген бала мақтауды сүйеді. Ол үшін жақсы әдеттер санын арттырғысы келеді, талпынады. Өзінің айтқанын орындату үшін жерге өзін тастай салып, жата қалып жылайтын баланы жазалаудың ең дұрыс әдісі — оны жалғыз қалдыру. Үнсіз ғана оның бұл әрекетін елемеген болсаңыз, осы жазаның да жеткілікті болады. Мұның да себебі бар, өйткені бала өзіне назар аударғанды жақсы көреді. Жата қалып жылай бастағанына назар аудармасаңыз, оның орынсыз екенін сезіне бастайды. Ал оған ұрысып не болмаса өзге де жазалау түрін қолданып жатсаңыз, демек оған назар аударғаныңыз. Баланың ол әдетін тағы да қайталайды деген сөз.

5. Түсініспеушілікті баламен бірге шешуден қорықпаңыз.

Баланың кейбір қылықтарына ашуланбау мүмкін емес. Ол жиі болмаса да кей — кейде орын алып тұрады. Міне, осындай кездері оған ашулануыңыздың себебін сабырлы кезіңізде түсіндіруден қашпаңыз. «Кішкентай ғой, не түсінер дейсін?» деген түсініктен де аулақ болыңыз. Оның қай жерде дұрыс жасамағандығын айтыңыз және неге бұлай еткендігінің себебін сұраңыз. Сонда араларыңызда бір — біріңізді еркін түсінетін көпір қалыптасады. Оны жазалаудың сіз үшін ауыр екендігін және жазалағыңыз келмейтінін де айтқаныңыз артық болмайды.

Есте сақтағаныңыз дұрыс:

— Баланы жазалау кезінде ата — ананың жүйкесі тыныштанғаннан басқа ешқандай пайда жоқ. Таяқ жеген бала келесі кезекте де қалай әрекет жасайтынын білмей, бір жасаған қателігін екінші рет қайталайды. Оған түсіндіріңіз және түсіндіріңіз!

— Қол жұмсамай — ақ жазалаудың түрі жеткілікті. Мысалы: бала қанша жаста болса, сонша минут бұрышта тұру, орындықта қимылдамай отыру, сол күнгі балмұздақ немесе тәттіден қағу. Дұрыс көтеріп, жүйке жұқартудың оң нәтижесі мүлде болмайды.

— Өзіңізге өзіңіз сырттай назар салыңыз. Сабырлы болыңыз! Бала бірденені дұрыс істемеді ме, алдымен түсіндіріңіз. Ол нәтижесін бермесе, ескерту жасаңыз. Ол да көмектеспесе ғана за қолданыңыз. Баланың сізге айтқанын жасатуға жол бермеңіз. Сонда ғана кішкентай ғана бауыр етіңізге қол жұмсамайтын боласыз.

«Отбасында бала тәрбиесінде әкенің рөлі» әкелермен кездесу.

«Отбасы-бақыт мекені» әжелермен кездесу.

«Ақ анашым, ақылдым!»

«Ұлттық мәдениет- ұлттық киімдер» Наурыз мерекесі

Ата-аналар жиналысы

**«Қауіпсіздік ережелері» тәрбиеші кеңесі.
«Жол ережесін білейік, аман-есен болайық» , «Қиылыстағы
бағдаршам» дидактикалық ойындар құрастыру.**

**Мектепке дейінгі ұйымда
ата- аналарға көмек көрсету
консультациялық көмек беру**

Ата- аналармен біріккен байқауларға қатысу «Екі жұлдыз» байқауы

Республика күні

Қауіпсіздік шаралары үздіксіз

БАЛАНЫ БАЛАБАҚШАҒА ДАЙЫНДАУ ЖОЛДАРЫ

Құрметті ата-аналар!

Сіздің балаңыз ержетіп балабақша босағасын аттауға дайын. Бірақ ескертіңіз, балабақша сіздің сәбиіңізге – бөтен адамдардың әлемі. Балаға түсіндіріңіз: «Сен балабақшада басқа балалармен қаласың, бірақ, мен сені тастамаймын, қайтадан оралып әкетемін».

Осы кепілдемелер арнайы сіздерге:

- Балабақшаға тек қана дені сау баланы әкеліңіз;
- Алдын-ала топтың күн тәртібімен танысып, балаңызға айтыңыз;
- Баланы топтың тәрбиешілерімен алдын-ала таныстырыңыз;
- Алғашқы күндері баланы балабақшада толық күнге қалтырмаңыз;
- Баланың көзінше балабақша мәселерін әңгімелемеңіз;
- Үйде баланы өзін-өзі күту әдеттеріне тәрбиелеңіз;
- Балаңызға ескертуге ұмытпаңыз: «Сен маған бұрынғыдай қымбаттысың, сүйкімдісің»

1. Баланың міндетті түрде өздігінен орындайтын жұмыстары болуы қажет. Сіз тек осы жұмыстардың орындалуын қадағалауыңыз керек.
2. Мейлі қаншалықты тиянақты әрі жылдам орындасаңызда, балаға жүктелген жұмыстарды өзіңіз орындауға тырыспаңыз.
3. Балаңызды тыңдауды үйреніңіз. Шыдамды болыңыз, балаңыздың сөзін бөліп, оның ойын өзіңіз аяқтауға тырыспаңыз және баланы асықтырмаңыз.
4. Балаңызға өз көзқарасыңызды тықпаламаңыз. Өзіңіздің нұсқаңыздың дұрыс екенін дәлелдермен түсіндіріңіз.
5. Баланың кез-келген қалауын орындауға асықпаңыз.
6. Балаға өзінің іс әрекетін түсіндіруді үйретіңіз. Яғни бала ең алдымен ойланып содан соң ғана шешім қабылдауды үйрену керек. Ең жақсысы өзі сенімсіздік танытқан мәселелерде ата-анасымен кеңесуге болатынын білуі қажет.

7. Баланы қоршаған әлемді танып білуге дағдылаңыз.
8. Баланың жан-жақты дамуына қолайлы қауіпсіз жағдай жасаңыз.
9. Баланы тым еркелетпеңіз. Онымен өзіңізбен тең дәрежедегі адам ретінде сөйлесіңіз. Есіңізде болсын сіздің сөйлеген сөзіңізді, іс әрекетіңізді балаңыз қайталайды.
10. Балаға өз бетінше жеке басының тазалығын қадағалауды және де әр түрлі жағдайларда өзін қалай ұстау керектігін түсіндіріңіз.
11. Жақсы іс әрекеті үшін сөзбен немесе сыйлықпен мадақтап көтермелеңіз.
12. Бала кішкентайынан бастап ата-анасын, үлкендерді, жақындарын сыйлау керектігін білу тиіс.
13. Ешқашанда баланың икемсіздігін күлкіге айналдырып және де қорқыныштарына күлмеңіз. Қайта керсінше баланың қорқыныштарын бірге шешіп сенімді қарым-қатынас орнатыңыз.
14. Қаншалықты уақытыңыз аз болсада балаңыздың жан-жақты дамуына көңіл бөліңіз. Есіңізде болсын балаңыз сіздің ең басты байлығыңыз.

«Ынтымақты жанұя» спорттық ойындар. Бала денсаулығын нығайтуда отбасымен балабақшаның байланысы.Баяндама

«Баланың талабы мен талантын қалай байқауға болады?»

**Ата-аналармен біріккен «Ақ анашым, ақылдым!»
тақырыбында ертеңгілік**

«Еңбекқор құмырсқа» топтық жоба

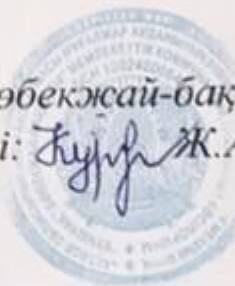
«Баланың тәрбиесіндегі білім ұйымдарының ерекшелігі» кеңес.

- Бала – біздің айнамыз. Олар ең алдымен ата-анасынан үлгі алатынын және көп жағдайда біз өмірде қандай қадамдар жасасак, олар да сондай қадамға баратыны есте жүрсін.
- Балаңызбен әңгімелесу нәтижелі болуы үшін, ең алдымен ашық жарқын сенімге құрылған риясыз әдісті таңдаңыз. Сіздің сөздеріңіз қатал естілуі мүмкін, бірақ ешқашанда ауыр әрі өрескел болмауы керек. Ақырын әрі сенімді айтылған әңгіме ғана ата-ананың талаптары мен ойларын балаға жеткізе алады.
- Балаңыз үшін керек уақытта қажетті ақыл қосатын, оның қадамдарын айыптамайтын ең жақын досына айналыңыз.
- Өзін және оны қоршаған адамдарды жақсы көруге үйретіңіз. Бұл оны өзіне өте сенімді адам ретінде қалыптастырып, қоршаған ортамен байланысын жолға қоюға көмек береді.
- Бір мезетте қатал да мейірімді бола біліңіз. Егер сіз балаңызға деген ыстық ықыласыңызды үнемі білдіре отырып, тек керек уақытында ғана ұрсатын болсаңыз, онда бұл сіздің тәрбиеңіз барысында міндетті түрде жемісін береді.
- Оған өмірдегі өз ұстанымына тұрақты болуды үйретіңіз.
- Өзіңіздің бос уақытыңызды үнемі балаңызбен өткізуге тырысыңыз. Ондай сәттер баланың өзіндік орнын сезініп өсуге мүмкіндік береді.
- Оның таңдауы мен пікіріне құлақ түріңіз. Тіпті сіз онымен келіспейтін болсаңыз да, оны ешуақытта сынамаңыз.
- Оны өз қадамдары үшін жауап беруге үйретіңіз. Оның өзін емес, әруақытта жақсы қадамын бағалап, егер ол дұрыс емес нәрсе болса, қателігін көрсетіңіз, оның орнында өзіңіз болғанда былай істер едім деп, таңдау және шешім қабылдау құқығын оның өзіне қалдырыңыз.
- Балаға үш негізгі қасиетті дарытуға міндеттісіз: шешім шығару, құрмет, жауапкершілік. Қандай жағдай болса да, еңсесін тік ұстайтын, жан-жағындағыларға құрметпен қарайтын және өз қадамдары үшін жауап бере алатын адамдар көп жағдайда табысқа жететіні белгілі.

АЛҒЫС ХАТ

Құрметті «Жұлдыз» тобы!
Сізге «Қоқысты – табысқа айналдырайық»
экологиялық жобасына белсенді катысып,
қоршаған ортаны қорғауға қосқан зор үлесіңіз
үшін шынайы алғысымызды білдіреміз.
Табиғатты аялау, қайта өңдеу мәдениетін
қалыптастыру және өскелең ұрпаққа
экологиялық тәрбие беру жолындағы еңбегіңіз
ерекше құрметке лайық.
Сіздің жауапкершілігіңіз бен белсенділігіңіз –
болашақтың жарқын кепілі.
Ізгі ниетіңіз бен еңбегіңізге табыс,
шығармашылық жетістік және толағай
табыстар тілейміз!

«Күнишуақ» бөбекжай-бақшасы»
МКҚК меңгерушісі: *Ж.А. Курманова*

МАДАҚТАМА

Білім беру үдерісінде ата-аналармен
тығыз байланыс орнатып,
ынтымақтастықты нығайтудағы кәсіби
шеберлігі мен нәтижелі еңбегі үшін

**«ҮЗДІК АТА – АНАЛАРМЕН
ЖҰМЫС»**

номинациясымен

«Жұлдыз» тобы (45 қатысым)
МАРАПАТТАЛАДЫ

«Күншуақ» бөбекжай – бағдар
МКҚК меңгерушісі:

Жулия Манова

2026ж